jaar verslag 2012

Airport Library

In de zomer van 2010 is op Schiphol de Airport Library geopend. In dit verslag stellen we u op de hoogte van de resultaten in 2012, het tweede hele jaar in het bestaan van deze bijzondere voorziening.

Gebruik

In het algemeen kan worden gesteld dat het gebruik van de Airport Library ook in 2012 de doelstelling bereikt heeft. Er zijn vrijwel op elk moment van elke dag bezoekers. Omdat de bibliotheek een open ruimte is, is het continu tellen van bezoekers niet mogelijk. Een exact beeld van het aantal bezoekers in 2012 is er dus niet. Maar in samenwerking met Schiphol is een schatting van minimaal 315.000 bezoekers gemaakt. Ter vergelijking: de vooraf geformuleerde doelstelling is om in het derde jaar van het bestaan van Airport Library 200.000 bezoekers te trekken.

SUTSMAN
COMICS VOLUME 1
FILA
FILA
FILA

Met het hogere bezoekersaantal heeft Airport Library geprofiteerd van het recordaantal passagiers op Schiphol, dat in 2012 voor het eerst de 50 miljoen oversteeg.
Van de 6,1 miljoen bezoekers van de Holland Boulevard, het verblijfsgebied waar de bibliotheek is gevestigd, *ziet* een veel groter aantal mensen Airport Library. Het blijft een uniek fenomeen voor velen, per dag wordt de bibliotheek tientallen keren gefotografeerd.

We kunnen het gebruik van Airport Library wel exact meten aan het aantal pageviews op de negen iPads, dat waren er 454.304. In vergelijking met 2011 is dat een toename van 19% (381.218).
De belangstelling van de rubrieken op de iPads gaat met name uit naar Amsterdam (60.023 pageviews) en muziek (51.068). De andere rubrieken – architectuur, design, literatuur en geschiedenis – leverden elk tussen de 13.500 en 19.500 pageviews op, beeldende kunst 7.230. Het digitale gastenboek is ruim 10.000 keer bekeken en vele honderden bezoekers lieten een boodschap achter.

Bij de individuele filmpjes werd net als in 2011 een algemeen filmpje over Amsterdam het meest bekeken: 17.672 maal. De rest van de top-5 wordt bezet door de filmpjes over het museumgrachtenpand Willet-Holthuijsen (8.641), over architectenbureau Benthem Crouwel (6.231), nog een algemeen filmpje over Amsterdam (5.849) en over de keramiekfabriek Koninklijke Tichelaar Makkum (5.267).

Publiciteit

Eén van de doelstellingen van Airport Library is het opleveren van minimaal 200 media-uitingen gedurende de eerste drie jaar van het bestaan om bij te dragen aan een positieve profilering van de Openbare Bibliotheek. Deze doelstelling is al ruim gehaald, met ruim 600 media-uitingen in 2010 en nog eens ruim 200 media-uitingen in 2011. In 2012 zijn daar 95 media-uitingen bij gekomen. Met name buitenlandse media besteden aandacht aan Airport Library.

Bijzonder is de vermelding van Airport Library in het Guiness Book of World Records 2013, dat eind 2012 verscheen. Airport Library wordt in de rubriek Luchtvaart de grootste luchthavenbibliotheek genoemd, bij het ontbreken van de mogelijkheid de bibliotheek de eerste te noemen.

De informatiewebsite Airportlibrary.nl trok in 2012 2132 unieke bezoekers uit 88 landen, zij bezochten de site in totaal 2738 keer (2011: 2577). De top-5: Nederland (38%), VS (12%), Noorwegen (6,5%) Engeland (6%) en Duitsland (4%). Het aantal pageviews bedroeg 10.868 (2011: 10.999), dat is 3.79 pagina per bezoek (2011: 4.27). Dit betekent dat gemiddeld iets minder dan de helft van de acht pagina's wordt bekeken. De pagina *Partners* is 472 maal bekeken (2011: 315), op de iPads werd de pagina *Welcome & Partners* 759 maal geraadpleegd (2011: 1054).

Waardering

De waardering voor Airport Library blijkt vooral uit de vele, vrijwel altijd positieve berichten in het digitale gastenboek op de iPads. Hier volgt een kleine bloemlezing.

I've never seen this concept at an airport before. Fabulous idea, great way to spend quality time! Thank you!

Felt like I was back at home, seven hours passed in a flash.

Thank you for bringing some culture to the airport. What a good idea and a nice place to spend your time waiting for the flight, reading, listening to music, and everything is free.

Lovely idea this airport library. Not only it helps pass the time, I also learned some great local history.

Mooie informatie over mijn eigen land. Zo leer je nog eens wat als je op je vlucht zit te wachten!

I have been sitting here for more than twelve hours.

This airport library is both sophisticated and informative. The vibe is extremely chilled and relaxed and an overall brilliant idea!

I think that's really cool to have an airport library. I look at the names of Russian and English books and want to read them! The design and idea of iPad also makes me come every time I pass this area.

I've never seen anything like this before! The idea is innovative and interesting, and is a good distraction from the pains of delayed travel. This should be installed into many more larger airports!!

These small ideas are what distinguish good airports from great ones! Keep up the good work! Enjoyed the videos and the ambiance.

Bezoekers van Airport Library missen in de bibliotheek mogelijkheden tot internettoegang en spelletjes op de iPads. Dit past echter niet in de doelstelling van de bibliotheek en wordt daarom ook niet gerealiseerd.

Nadat in 2011 twee luchthavenbibliotheken in Taiwan openden, de Airport e-Library op Taoyuan Airport en de Airport Intelligent Library op Songshan Airport, inspireerde onze Airport Library in 2012 de luchthaven van Helsinki tot de opening van de Book Swap.

Collectie en apparatuur

De collectie boeken is in 2012 geactualiseerd en een deel van de boeken is wegens slijtage door nieuwe exemplaren vervangen. De digitale collectie, bestaande uit muziek, video's en foto's, is uitgebreid conform de afspraken met de hoofdfinancier, het Ministerie van OCW. Noemenswaardig is de Engelstalige e-bookuitvoering van de Max Havelaar, die door bezoekers gedownload kan worden.
Begin 2012 is een tweede foto-expositiescherm geplaatst.

Activititeiten

Op de twee foto-expositieschermen waren de volgende beeldverzamelingen te zien:

- Oude foto's van Schiphol en 19e eeuwse stadsgezichten van Amsterdam van Jacob Olie, uit de collectie van het Stadsarchief Amsterdam.
- *Welcome stranger*, digitaal kunstwerk van Dirk Vis gebaseerd op een gedicht van K. Michel dat de bezoekers van Airport Library permanent begroet. In samenwerking met Nederlands Letterenfonds en Mondriaan Fonds.
- Illustraties uit *Sinterklaas*, prentenboek van Charlotte Dematons.

In twee vitrines zijn de volgende kleine exposities getoond:

- Hollandse dingen, over een fotoboekje van uitgeverij Gottmer waarin op een bijzondere manier aandacht wordt besteed aan typisch Hollandse onderwerpen.
- Brieven van Van Gogh, over de brieven van Vincent van Gogh en met edities van de brievenbundels in verschillende talen.

Airport
Library
HOLLAND BOULEVARD - OPEN 24/7
PHILIPS

Tenslotte zijn er boekpromotie- en leesbevorderingsactiviteiten georganiseerd rond landelijke acties, waaraan steeds enkele tientallen passagiers vanuit alle windstreken meedoen:

- Nationale Voorleesdagen (18 januari): voorleesontbijt rond Mama kwijt van Chris Haughton. Het Prentenboek van het jaar 2012 wordt vele malen voorgelezen door een steward en een stewardess.
- Boekenweek (14 maart): beeldend kunstenaar Papa Adama maakt samen met 45 passagiers uit Italië, Canada, Iran, VS, Nederland, Polen, Oezbekistan, Turkije en India een schilderij over vriendschap, het thema van de Boekenweek.
- Kinderboekenweek (3 oktober): kinderboekenschrijver en –illustrator Wouter van Reek tekent met kinderen een oneindige stad.

Inrichting

Begin 2012 heeft de bibliotheek na het intensieve gebruik in 2010 en 2011 een grote opknapbeurt gekregen: de vloer is opnieuw geschilderd, de bekleding van de stoelen is vervangen en er zijn op de leestafel nieuwe leeslampjes geplaatst.

Het plaatsen van stopcontacten heeft het gebruik van de leestafel sterk gestimuleerd.

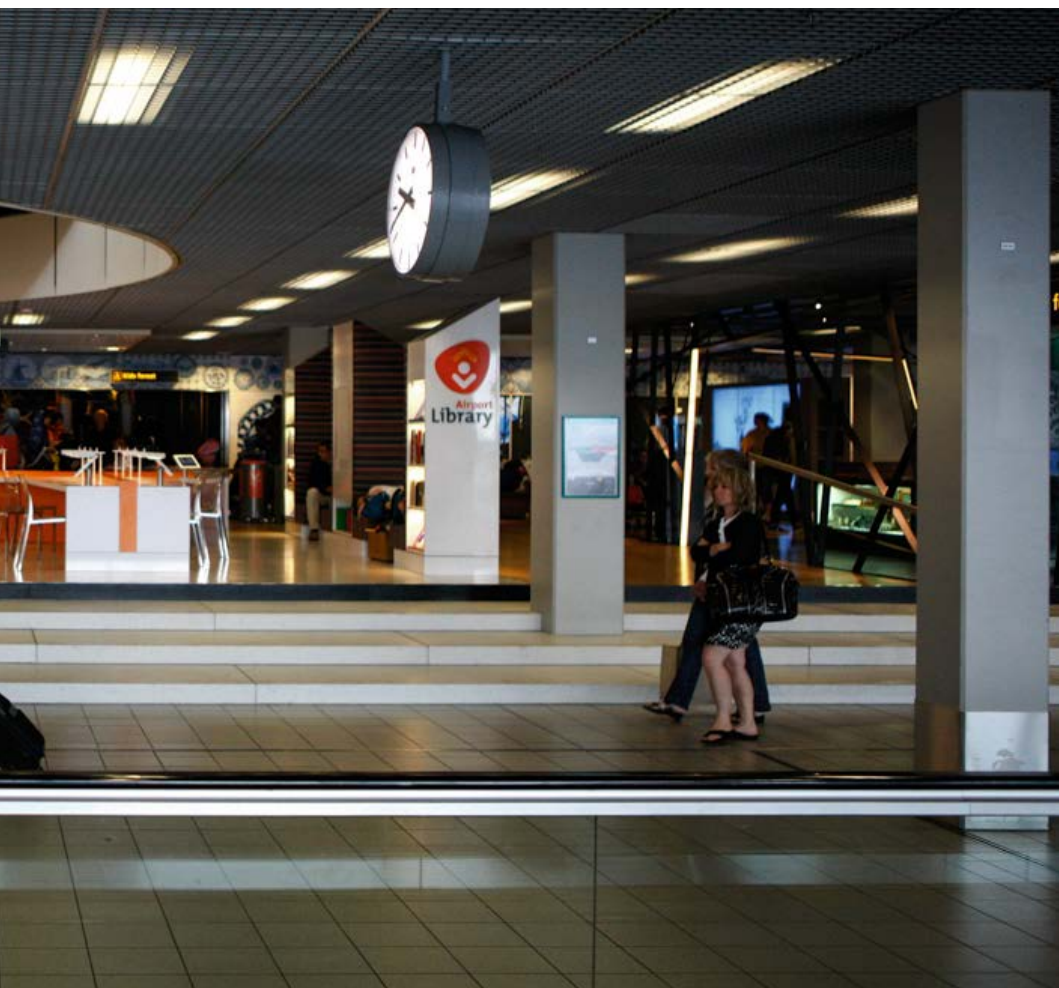
Partners

Voor de collectie en activiteiten van Airport Library wordt met een aantal partners gewerkt. In 2012 waren dat:

- Nederlands Letterenfonds
- Koninklijke Bibliotheek
- Nationaal Archief
- Collectieve Propaganda voor het Nederlandse Boek
- Nederlands Fotomuseum
- FOAM
- Dutch DFA
- Muziek Centrum Nederland
- Centrale Discotheek Rotterdam
- Amsterdam Toerisme en Congres Bureau

- Stadsarchief Amsterdam
- Nederlands Fonds voor de Beeldende kunst
- Van Gogh Museum
- Amsterdam Museum
- Rijksmuseum
- Anne Frankhuis
- EYE
- Stichting Internationale Culturele Activiteiten
- Interakt
- Uitgeverijen: Gottmer, Lemniscaat en Rubinstein
- Boekhandels: Amsterdamse Stadsboekwinkel, Architectura & Natura, Lambiek, Pegasus en Nijhoff & Lee.

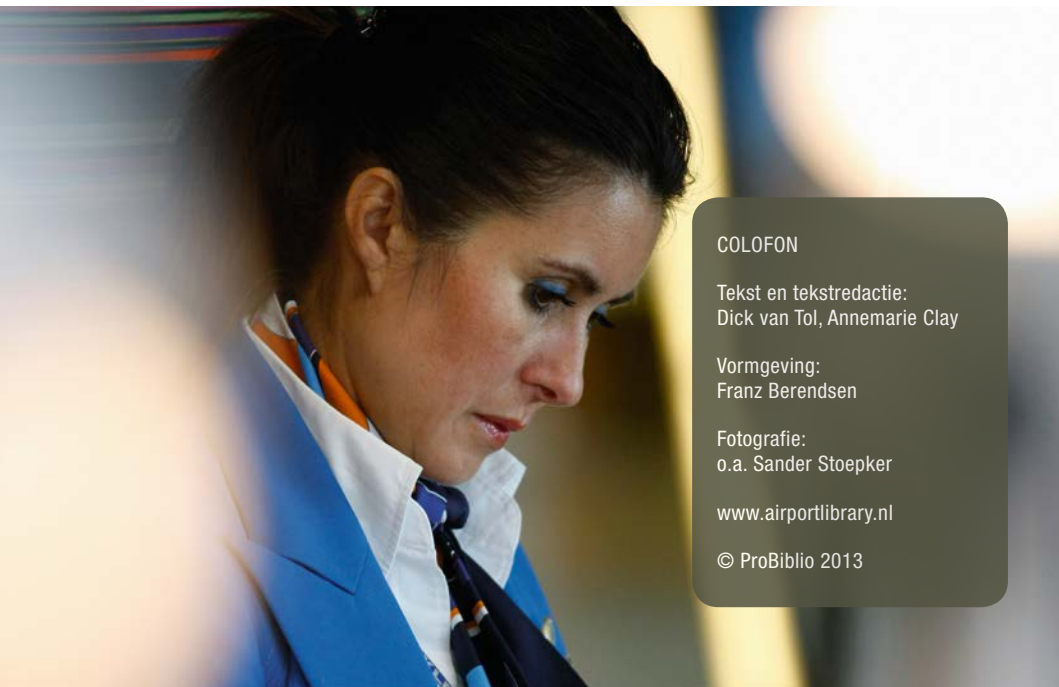
Financiën

Airport Library is ook in het jaar 2012 binnen de totale begroting van € 306.000 – ongeveer één euro per bezoeker – gebleven. De inkomsten zijn opgebracht door het Ministerie van OCW (hoofdfinancier), ProBiblio/het netwerk van Noord- en Zuid-Hollandse bibliotheken en de Openbare Bibliotheek Amsterdam. NBD/Biblion sponsorde specifiek de boekpromotie- en leesbevorderingsactiviteiten en het binden van boeken.

Vooruitblik 2013

Per 1 juli 2013 loopt de eerste contractperiode met Schiphol af. Vorig jaar zijn de gesprekken over een eventuele volgende periode gestart. De wens van de contractpartners is om Airport Library voort te zetten, maar er is een aantal belemmeringen. Ten eerste zijn er minder subsidiegelden beschikbaar en ten tweede is er een grote verbouwing gepland in het gebied waar de bibliotheek gevestigd is met nog onduidelijke gevolgen. In het voorjaar moet er duidelijkheid zijn.

Airport Library is in elk geval tot tot 1 juli open. Tot die tijd blijven er activiteiten plaatsvinden en wordt de (fysieke en digitale) collectie op alle onderdelen voortdurend geactualiseerd.

COLOFON

Tekst en tekstredactie:
Dick van Tol, Annemarie Clay

Vormgeving:
Franz Berendsen

Fotografie:
o.a. Sander Stoepker

www.airportlibrary.nl

© ProBiblio 2013

UIT: TROUW 28 JULI 2012

Naar de bieb op het vliegveld

TEKST ARLETTE DWARKASING

Wachten op je vlucht. Alle tijdschriften al uit. Wat nu? Naar de bibliotheek op Schiphol.

Of er in Nederland echt weleens een koe in een kanaal valt, wil de Amerikaanse Oliver (6) weten. Zijn vader las net het prentenboek 'The cow who fell in the canal' voor. Tijd om het antwoord aan te horen is er niet. Tweelingzus Magnolia klimt op de bank en drukt vader 'Jip & Janneke, two kids from Holland' in handen. "Het is moeilijk een boek te vinden dat wij nog niet kennen", zegt Pete Mulvihill, eigenaar van een boekwinkel in San Francisco, "maar hier lukt het." Hij slaat het prentenboek open en de kinderen vlijen zich tegen hem aan.

Echtgenote Samantha Schoech houdt de kar in de gaten waarop hun handbagage is geladen. Ze had niet door dat ze, al sjokkend over de luchthaven na een lange vlucht, in een bibliotheek was beland. De prentenboeken verspreid over het tapijt, vielen haar op. Toen de kinderen ze oppakten, zag zij de sticker Airport Library.
"Wat een goed idee. We moeten twee uur wachten voor onze vlucht naar Kopenhagen. Zo komen we de tijd wel door."

De luchthavenbibliotheek ligt ingeklemd tussen de museumshop van het Rijksmuseum en de Bols Genever Experience aan de 'Holland Boulevard' achter de paspoortcontrole. Een Nederlandstalig boek is er niet te vinden, wel boeken in dertig andere talen, van uitsluitend Nederlands auteurs. Want doel van deze Airport Library, vertelt bibliothecaris Jeanine Deckers, is de buitenlandse transferreiziger die vaak uren op Schiphol moet doorbrengen, iets van Nederland te laten proeven. Ze kwam op het idee toen ze ooit op het vliegveld van Reykjavik vier uur wachtte op een volgende vlucht. "Ik heb niets van IJsland gezien, maar bedacht dat het toch mooi zou zijn als ik in die uren iets had kunnen leren over het land."

In 2010 opende de onbemande bibliotheek op Schiphol met een door Deckers samengestelde collectie. Wereldwijd de eerste in zijn soort. In 2011 telde de bibliotheek, die 24 uur per dag open is, 300.000 bezoekers.

Aan de leestafel zit de Schotse Andrew Bowie achter een van de vastgeschroefde iPads. Hij maakte met zijn vrouw een cruise vanuit Amsterdam naar Noorwegen en wacht nu op de vlucht terug naar zijn woonplaats Edinburgh. Terwijl zijn vrouw shopt, stuitte hij op een vitrine met schetsen en brieven van Vincent van Gogh. Op de iPad leest hij nu brieven die de schilder schreef aan zijn broer Theo. "Ik heb nooit geweten dat Van Gogh net zoveel schreef als dat hij schilderde. Ik lees nu een ontroerende brief." Op beeldschermen aan de boekenkasten zijn historische filmpjes te zien over Amsterdam en uitingen van Nederlandse kunstenaars. Peter Ruiter en Annelies

Leeuwe zoeken de bibliotheek altijd op als ze vliegen. “Het is een prettig tijdverdrijf.” Ze hebben nog drie uur te gaan voor hun vlucht naar Vancouver. Ruiter, die graag fotografeert, bladert enthousiast in het fotoboek ‘Holland’ van Martin Kers. “Ik zoek dit boek al heel lang, het is niet meer te krijgen, hooguit tweedehands. En hier staat het zomaar.”

Hij kan het boek niet lenen. Meenemen mag, naar het verderop gelegen restaurant of naar de naastgelegen lounge. Op de boekenkasten staat het verzoek de boeken weer terug te brengen, maar Deckers weet dat ze soms tot aan de gate worden meegenomen. “Uiteindelijk komen ze wel terug. Schoonmakers en stewardessen nemen ze uit alle hoeken mee en leggen ze op de leestafel. Een keer per dag komt een bibliothecaris langs. Die loopt een rondje en brengt alles weer op orde. Er zal heus wel eens een boek verdwijnen. Dan hoop ik dat die persoon er veel van heeft opgestoken.”

Bijzonder was de envelop die Deckers vorige maand ontving op het adres van ProBiblio - de organisatie die de Airport Library beheert. Daarin het boek ‘Das Leben geht weiter’ van de in Duitsland geboren Hans Keilson, die in 1936 naar Nederland emigreerde. Bijgesloten een ansichtkaart van een Schots kasteel met daarop in het Nederlands geschreven: ‘Geachte dames & heren, Het is niet makkelijk een interessant boek op Schiphol te vinden, behalve in uw Library. Neem mij niet kwalijk. Vriendelijke groet’. En: een briefje van tien euro erbij.

Er zijn reizigers die hun eigen boeken achterlaten. Deckers heeft er een iets afgelegen plekje voor. Een Joshua Foer in het Deens, een Stephen King in het Engels, een Isabel Allende in het Spaans. In het laatste boek zat een briefje: ‘Dit is voor de bibliotheek’. “Lief, maar ze zijn niet van Nederlandse auteurs, dus passen ze niet in de collectie. Het is wel zonde om weg te gooien.”

Het gebeurt niet vaak dat reizigers een hele roman uitlezen op de luchthaven. De kennismaking met Nederlandse literatuur, daar gaat het Deckers om. Maar een enkele keer... Ze vertelt over een moeder en zoon die hun transfer naar Philadelphia misten en daardoor 23 uur op Schiphol vertoefden. “De zoon zei ‘s morgens tegen me: ‘Ik had tien jaar geen boek gelezen, nu heb ik er eentje helemaal uit’.”

De bibliotheek heeft ook medewerkers van Schiphol als vaste klant. “Zo is er een beveiliger van Poolse afkomst die hier in de pauzes of na het werk Harry Mulisch in het Pools komt lezen. Geweldig toch?”

